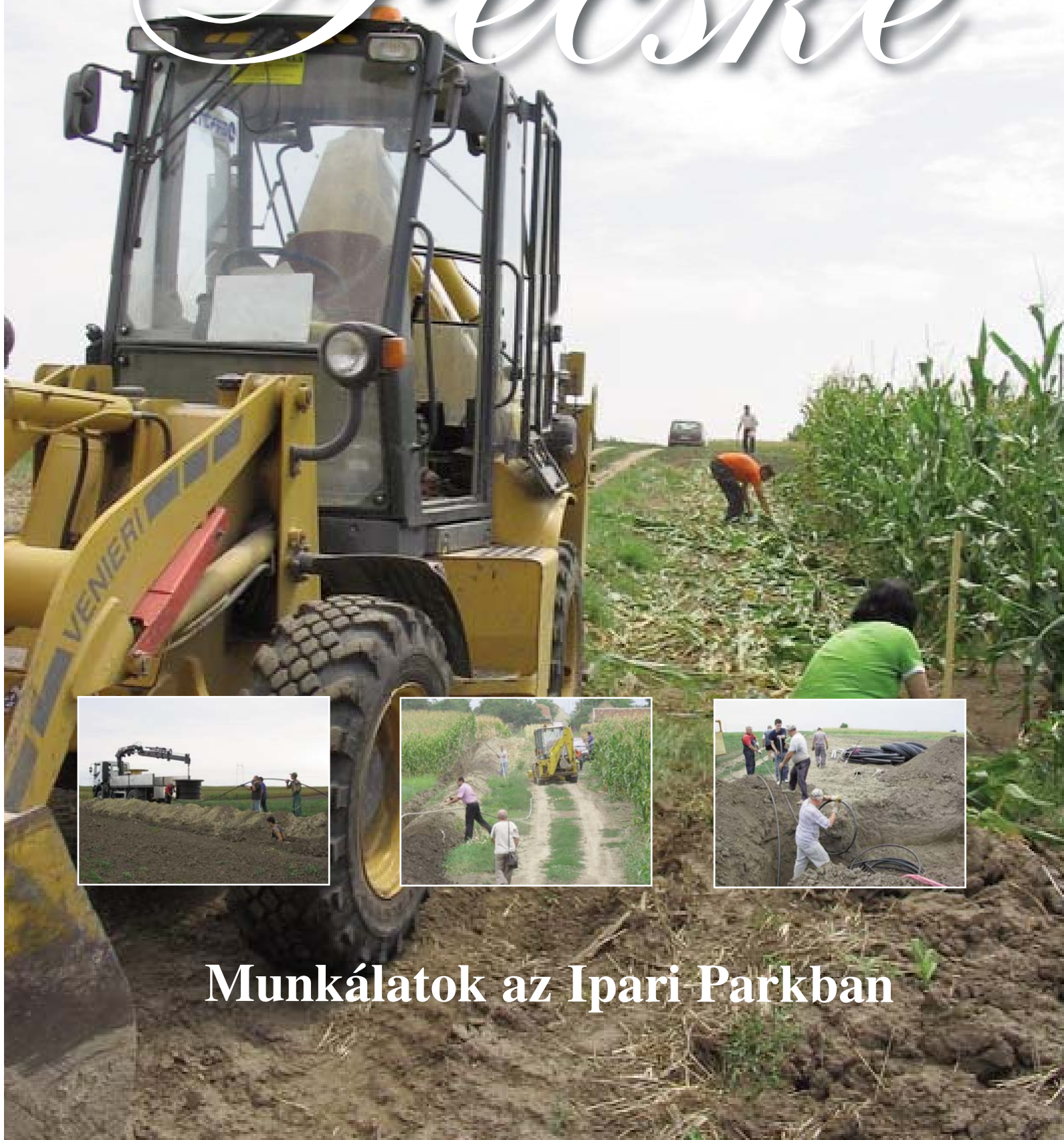

ára: 40 din

Fecske

Munkálatok az Ipari Parkban

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Augusztus 10-én megkezdődtek a munkálatok a Small Steps ipari park áramellátását illetően a Szabadkai Áramelosztó és Kishegyes Község Önkormányzata által kötött szerződés értelmében. A munkálatokat 6 községi lakos alkalmazásával, a bácsfeketehelyi Helyi Közösség és 2 mérnök segítségével, valamint a Közvállalat markológépével végeztük. A munkálatokat két fázisra bontottuk.

Első lépésként a Dorogi dűlő mentén végeztük el az árokásást, egészen a Becsei útig. Ez bizonyult a könnyebb szakasznak, hisz itt előzőleg semmilyen vezeték nem került elhelyezésre, így a markológép gond nélkül tudta végezni az ásási munkálatokat. A munkálatok ezen részét sikerült négy nap alatt befejeznünk, így az ötödik nap már a kábelfektetés napja volt. Természetesen itt már a Szabadkai Áramelosztó szakemberei is jelen voltak és biztosították a szakszerű munkát.

Második lépésként a Becsei út és a Hős utca sarkánál elhelyezett trafótól indult az árokásás egészen a Dorogi dűlőig. Itt már kicsit összetettebb volt a munka, hisz vigyázni kellett a már előzőleg elhelyezett áram-, víz-, kábel TV- és telefonvezetésekre is. Itt nagy segítséget jelentett számunkra a lakosok tudása, akik segítettek abban,

hogy több-kevesebb sikerrel el tudtuk kerülni a meglévő vezetékek átvágását. Szükség volt a kábel út alatt történő elhelyezésre, valamint a magánházak kibetonozott bejárói alatt való elhelyezésére is. Ebben segítségünkre volt a kishegyesi Kis-Kommunál Közvállalat, akik rendelkeznek az ehhez szükséges fúróval, így el tudtuk kerülni az aszfalt és a beton felszedését, rombolását. Az árok kiásása, fúrással együtt hét napot vett igénybe. Ezt követte szintén a kábelfektetés a nyolcadik napon. A Szabadkai Áramelosztó szakemberei elvégezték a kábel trafóra való bekötését. A munkálatok következő fázisa a trafó kiépítése lesz, mely terveink szerint jövő év tavaszán készül el.

idei tél beállta előtt elkészül a leendő malom alapzata is!

Köszönjük a Becsei út lakóinak türelmét és segítségét, a bácsfeketehelyi Helyi Közösség, a kishegyesi Kis-Kommunál, a bácsfeketehelyi Kultúrotthon, a községi Közvállalat, a topolyai Geotop földmérő iroda, valamint a Szabadkai Áramelosztó közreműködését.

Időközben elkészült a Dorogi dűlő szanalásának terve, melynek kivitelezésére pályázni tudunk a Tartományi Alapoknál. Ezen kívül sikerült elkészítenünk az ipari park vízellátásához szükséges pumpaház főtervét is! Folyamatban van még a vízvezetékhalózat főtervének elkészíttetése, valamint tárgyalófázisban vagyunk 2 újabb leendő befektetőjelölttel.

Nagy Zita

A munkálatok végén sajtótájékoztatót tartottunk, melyen jelen volt első befektetőnk is. Terveik szerint az

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Az „Izida” Anya és gyermekvédelmi társulatban mindig történik valami érdekes. Augusztust munkaakcióval kezdtük. Holland fiatalok nagyon sokat segítettek az épületünk felújításában. Hálásak vagyunk nekik

a szeretetért amit adtak két héten keresztül. A sok munka mellett óriási szeretettel voltak tagjaink iránt. Látván a szorgalmas fiatalokat, viszáldéztam azt az időt, amikor még mi is önkéntesként építettük Feketicset, attól függetlenül, hogy a kalapácsot bal vagy jobb kézben fogtuk. Mi lett velünk? Lehetséges, hogy kihalt belőlünk a megértés, segítőkészség? Az idő múlására rámutatott a nagy fa is, amit társulatunk udvarából nehézkesen bírtunk kivenni. A fa mely csak nőtt, nőtt lehet, hogy épp abból a magból kelt ki, amivel itt elsős koromban játszottunk az udvarban 1962.-ben.

Budapesten a Mesterségek ünnepén az Elzászi Regionális Népművészeti Szövetség /FRÉMA, az Egyesületek Szövetségének tagszervezetei mellett a Vajdasági Magyar Folklórközpont és az „Izida” Anya és gyermekvédel-

mi társulat is képviselte magát. El sem tudom mondani milyen jó érzés mesterként részt venni egy ilyen ünnepen. Elzászból 16 francia iparművész érkezett, hogy bemutassa a híres borvidékük régiójában élő és alkotó mesterek tudásait, és az azt reprezentáló kézzel fogható tárgyait.

A Népművészeti Egyesületek Szövetségének tagszervezetei létszámarányosan képviseltették magukat, közel 6000 tagból évente 800 mester mutatkozik be. A tagszervezeteink döntik el, kik azok a jeles mesterek, akik részt vehetnek a rendezvényen. A kézműves mesterek, hagyományőrző tárgyalkotó népművészek természetes anyagból készült pavilonjaikat berendezik a mesterségük műveléséhez szükséges eszközökkel, tárgyakkal, és a rendezvény ideje alatt működő műhelyekben mutatják be mesterségük fortélyait. A látogatók megcsodálhatják egy-egy mesterség csínját-bínját, sőt ki is próbálhatják a fafaragást, gyékényszövést, kovácsolást, fazekasságot, hangszerkészítést, szövést, hímzést, kékfestést, csipkeverést, nemezelést, kosárfonást, tojásfestést, mézeskalács-készítést, és még sokféle mesterséget.

Mi a szövő műhelyet mutattuk be és mondhatom nagy érdeklődéssel tekintette a sok hazai és külföldi vendég. A Palota történelmi falai között felépített színpadokon magyarországi és a világ különböző tájairól meghívott néptánc-együttesek, zenekarok és szolisták mutatják be hagyományos dalaikat és hangszeres népzenejüket, táncaikat. Minden este TÁNC-HÁZ-ban táncolhatott a közönség. Egy régi hagyományt elevenítettünk fel augusztus 20-án, a Savoyai-terasz nagyszínpadán, a Szent István-napi ünnepélyes kenyérszenteléssel.

A Magyar Nemzeti Galériában nyíló „Egy gyékényen áruunk” című kiállításon a szakma legjelesebb alkotóinak munkái kerültek bemutatásra, az Élő Népművészet, az Országos Népművészeti Kiállítás, a Kézműves

Remekek, a Népművészet Ifjú Mestere és egyéb regionális ill. országos kiállítások díjazott tárgyait csodálhattuk meg. Nagy hangsúlyt fektettek a gyerekeknek szóló műsorszámokra is (mesemondás,

bábszínház, játékok) mellett a kézműves foglalkozásokra és gyermek-táncházra, ahol a legkisebbek játékos formában ismerkedhetnek meg a hagyományos népművészeti hagyományok egyszerű elemeivel.

Na meg a tűzijáték! Ahogyan megvilágította a hidakat, a Dunát, gyönyörű volt. Nagy kitüntetés volt számomra, hogy részt vehettem egy ilyen nagy rendezvényen.

A társulat falai között azonban komoly munka folyt augusztusban. A kisdíákokkal megkezdődött az ismétlés, tanulás, hogy a gyerekek a

közelgő iskolaévet felkészülten kezdjék. Minden kedves kisdíáknak sok sikert kívánunk a 2009/2010 iskolaévben.

P.J.

A GAZDAKÖR HÍREI

Miután márciusban megtartottuk a gazdakör évzáró közgyűlését, nem igen volt közösségi megnyilvánulásunk. Az évzáró közgyűlés a gazdakörben nem határozható meg kalendáriumi dátummal, mert a fő tevékenységünk a késő őszi és a téli hónapokra korlátozódik. Novembertől- márciusig szervezzük, köztudottan szerdánként a foglalkozásunkkal kapcsolatos új technológiák, technikai újítások megismerését, szakemberek meghívásával, előadások formájában. Az évzáró közgyűlésről csak annyit, hogy tagságunk nagyobb hányada jelen volt és egyhangúlag elfogadta az elnöki beszámolót.

Erre az ülésre meghívtuk a nőegylet tagjait is vacsorára. Így próbáltuk honorálni segítségüket a februári borkóstolón. Ezután a tavaszi komoly munkálatok következtek, a gyümölcsösben, szőlőben, szántóföldön. Május 13.-án kirándulást szerveztünk az újvidéki mezőgazdasági vásárra, majd azon fáradoztunk, hogy a HK segítségére legyünk a falunap illetve a meggy napok megszervezésében. Ugy gondoljuk, hogy becsületesen végeztük munkánkat minden tudásunkkal és erőnkkel. Július 18.-án jelöltek indítottunk a HK tanácsának megválasztására, ahol szerényen szerepeltünk.

Ennek ellenére is bejutott egy jelöltünk a HK tanácsában, Szilágyi Ferenc személyében.

A legújabb tevékenységünk arra összpontosul, hogy megszervezzük községi szinten az Aranykalászos Gazda képzést. A képzés télen fog történni, minden gazdálkodónak, de főleg a fiatalabb generációnak nagy szüksége lesz az így megszerzett tudásra. Illik idejében felkészülni az elkövetkező kihívásokra - EU csatlakozás, pályázatok stb. Bővebb információt a gazdakör vezetőségénél lehet szerezni szeptember 15.-ig.

O.K.

EGY HÉT A SZERETET JEGYÉBEN

Ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek (Fil 2, 2)

2009. augusztus 3-a. A vajdasági csoport kisbusza megérkezett Bácsfeketehegy központjába, ahonnan hat gyermek (Kecskeméti Klementina, Tóth Erzsébet, Török Noémi, Eper Áron, Tóth Ármán, Úrfi Zoltán) és két felnőtt vezető (Pál Eszter és Lénárd Valentína) elindult a Kecskeméttől 14 km - re elhelyezkedő Emmaus házba, az immár negyedik alkalommal megrendezendő Szeretet- hétre.

Már megérkezésünk első pillanataiban éreztük azt, hogy gyönyörű egy hetet fogunk együtt eltölteni testvéreinkkel. És valóban: Isten áldása, a gyerekek és vezetőik kedvessége, és a természet közelsége tényleg emlékeztetett a számkra az ott eltöltött napokat.

A tábor résztvevői Kárpátaljáról, Erdélyből, Partiumból és innen, Vajdaságból érkeztek. Így mindenkinek lehetősége nyílt az ismerkedésre, barátkozásra. A kecskeméti szervezők: Terényi - Kelemen Éva, Vass - Eysen Ábel és Hodánics Tamás református lelkész igyekeztek mindent megtenni azért, hogy jól érezzük magunkat. Fáradozásukat ezúton is köszönjük! A napok reggeli áhitattal indultak,

melyek a vezetőknek szóltak. Az ébresztőt és a reggelit követően előadásokat hallhattunk. Minden nap más volt az előadások témája: istenszeretet, testvérszeretet, hazaszeretet, egyházszeretet... Ezt csoportbeszélések követték. A gyerekek három csoportra lettek osztva korosztály szerint, ezáltal könnyebbé és oldottabbá váltak a beszélgetések. Minden csoportnak két felnőtt vezetője volt, ők vezették a beszélgetéseket. Ebéd után a délutánok leginkább különböző foglalkozásokkal teltek: csuhé angyalok -, szeretet tarisznya-, szeretet sütemény készítés, íjászkodás, valamint különböző sport foglalkozások várták az érdeklődőket. A nap leginkább film nézéssel, tánc házzal és vetélkedőkkel zárult.

A csütörtöki nap városnézéssel telt, amely során bejártuk Kecskemét központját, megnéztük legfontosabb látnivalóit, a városházán pedig a gyerekek még a polgármester székébe is beleülhettek. A nap végén pedig csobbantunk egyet a medence vizében.

A Szeretet - hét vasárnapi istentisztelettel zárult, mely során a kárpátaljai Seres János esperes hirdette az

igét.

Úgy éreztük, sikerült a gyermekek szíveibe elvetni az ige magját, mely később majd Isten dicsőségére gyümölcsöt tud hozni.

Íme néhány mondat a Szeretet - hétről, mely a gyerekek tollaiból származik:

- Nagyon örülök, hogy megismerhettem új barátomat, Márkot! Az ő otthona is tele van szeretettel, mint az enyém.
 - Mikor haza értem a Szeretet - hétről, olyan volt, mint egy álom, amiből akkor ébredtem fel.
 - A Szeretet - hét számomra egy csodálatos élmény volt.
 - Este új barátommal beszélgettünk a családjainkról és arról, hogy a nagy távolság ellenére, hogy folytatjuk majd barátságunkat.
 - Számomra nagyon érdekes volt minden, és sokáig fogok még emlékezni erre a kirándulásra.
- Végezetül szeretnénk köszönetet mondani a Feketicsi Református Egyháznak és a kecskeméti református gyülekezetnek, melyek anyagilag hozzájárultak az útiköltségünk fedezéséhez.

Lénárd Valentína

Játék közben

Vajdasági csoport

Készül a szeretet-tarisznya

A XXI. SZÉP SZÓ MŰHELYBEN

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete augusztusban ismét Bácsfeketehegyben rendezte meg hagyományos versmondó táborát, a Feketics Művelődési Egyesülettel és a zentai székhelyű Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel együttműködésben. A helybéli diákok közül a műhely részesei voltak: Farkas Beatrix, Ficze Árpád, Lódi Csilla, Nyírádi Sándor, Simonyi Lili, Szalajevics Iván, Szalajevics Viktor, Szarka Ákos, Szarka Áron és Szombati Dorottya. A táborban összesen harminchat versmondó vett részt tizenhét településről. Szállásuk a Leuenbergi Otthonban volt, a napi munka és az étkezések pedig a kultúrotthonban zajlottak.

Az egyhetes műhelyben most is, mint mindig, egyéni és csoportfoglalkozások is folytak. Közelgő versenyekre készültek a gyerekek Barta Júlia, Bozókai Klára (Újvidék), Farkas Hajnalka, Pál Ágnes, és Krekity Olga (Kishegyes) segítségével. Minden délelőtti beszédtechnika órákat vettek Pál Ágnestől, a nap fennmaradó részében pedig a csoportfoglalkozások kötötték le idejüket. A legkisebbekkel Fekete Ágnes foglalkozott, a kiskamaszokkal Hajvert Ákos (Topolya), a középiskolásokkal pedig Hajós Zsuzsa (Budapest). A csoportok egy-egy bemutatóval készültek a gálára, melyet augusztus 16-án délután a színházteremben tartottak meg a szülők és barátok jelenlétében.

A Timp Könyvkiadó egész héten könyv-vásárt tett lehetővé a kultúrotthonban, ahol szépirodalmi és szakmai kiadványokat szerezhettek be a műhelyesek és a falubeli érdeklődők is. A táborban esténként más-más programok várták a gyerekeket, volt közös játék, faluportya, színházi előadás (a Forrás Színház Gogol: Az őrült naplója című előadását mutatta be), verses est (Domány Zoltán és a Kapaszkodó együttes bemutatta Magyarok lenni... című

összeállítását), és táncszínház is (az újvidéki Kiss Zselykó vezetésével). Augusztus 15-én pedig élő adásban szerepeltek a gyerekek az újvidéki televízióban.

Az egyre súlyosodó, válsá-

gos pénzügyi helyzetben nem volt egyszerű mindezt létrehozni. A jelképes pályázati támogatásokat – melyek a Szülőföld Alap Irodától, Kishegyes Község Önkormányzatától és a Tartományi Kisebbségügyi Titkárságtól érkeztek –, önzetlenül kiegészítették vállalkozók és családok: a Tuan Könyvkiadó, a Forum Könyvkiadó, a Vinum Lódi, a Futura, a topolyai Mák család, és a bácsfeketehgyi Lódi Gáspár és Etelka, Kádár Gizella és családja, valamint a Dobai család. Segítségüket

ezúton is köszönjük!

I.a.

PEDAGÓGUSOK FIGYELMÉBE

A Vajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság 2009. október 3-án tartja meg **Dráma – Játék – Iskola** elnevezésű egész napos módszertani találkozóját Bácsfeketehegyben. A rendezvényre tanítókat, tanárokat, gyermek- és diákszínjátszó rendezőket, pedagógusokat várnak. A találkozón a drámapedagógia eszköztárának felhasználási lehetőségeivel ismerkedhetnek az érdeklődők, bemutató- és saját élményű órák keretében. Az előadók vajdasági és magyarországi szakemberek lesznek, mint például Mácsai Mónika Magyarokanizsáról, Fekete Ágnes Bácsfeketehegyéről, Csordás Anett, Tóth Zsuzsanna, Körömi Gábor és Takács Gábor Budapestről. A rendezvényt a Szülőföld Alap támogatja.

Részletek a www.feketics.com/dramaped weboldalon olvashatóak.

TÁNCAL A NAGYBETŰS ÉLETBE

Végetért az idei tánciskola Bácsfeketehegyen

Nálunk már nagy hagyománya van, hogy a végzős magyar általános iskolások az iskolapadot a nyári szünetben táncparkettel váltják fel. A kultúrotthonban folytatódik a tanítás, a tánctanulás. A helybeliek igénylik gyermekeik alapvető tánc-képzését, éppoly fontosnak és szükségesnek tartják, mint az egyszeregy, az írás-olvasás elsajátítását, vagy a magyar vonatkozású történelem alapismereteit.

Sotity Tóth Tilda már harmadik éve foglalkozik a táncoktatással, ő édesanyjától vette át a „karmesteri pálcát”, aki 23 éven át oktatta a ballagó nyolcadikosokat.

- Bácsfeketehegyen a tánciskolának nagy múltja van, eredete visszanyúlik a II. világháború utáni évekre - édesapám 1946-ban járt tánciskolába, ezért tudom ilyen hitelesen. Azóta évről-évre megszervezik, megszervezzük gyermekeink számára a táncképzést, de volt rá példa, hogy felnőtt csoportot is oktattam a táncudomány alapjaira, mivel igény mutatkozott arra is. A délszláv háborús évek alatt sem szünetelt, igaz, hogy azokban az inflációs, kilátástalannak tűnő időkben nem igazán volt az embereknek kedve táncolni, de gyermekeiket ennek ellenére beírtatták a tánciskolába. – mondja **Tóth Harangozó Vera** egykori táncoktató. Az újabb fejleményekről a leánya, Tilda informált bennünket, aki hosszú éveken át a néptáncsoprotban táncolt férjével egyetemben, majd a csoport vezetője lett.

– A nyolc hétig tartó tanfolyam első szakaszában a fiatalok a néptáncokat: csárdást, frissest, kólót, polkát, valamint a standard táncokat: tangó, gyorstangó, bécsi- és angol keringő, stepp lépéseit sajátították el. A frissen megszerzett táncudásukat a kisvizsga közönsége előtt mutatták be. A második szakaszban került sor a latin-amerikai táncok: a rumba, szamba, cha-cha-cha, letkiss táncok oktatására. Sok gyerek már otthon megtanul valamilyen szinten táncolni, de mégis szinte mindenki beiratkozik a tánciskolába. Nemcsak a társaság, a buli kedvéért, a már meglévő tudásukat fejleszthetik, a kezdők természetesen is elsajátíthatják a felsorolt táncokat.

Szerintem az alapvető táncudás hozzátartozik az egyén alapkultúrájához, amely révén szórakozási köre is bővül, de ez mellett lehetősége nyílik ismerkedésre, barátkozásra, sőt akár párkapcsolat kialakításában is jelentős szerepet játszhat.

Az augusztus elején megtartott nagyvizsgán megközelítőleg 600 ember volt jelen. Szülők, testvérek, rokonok, vagy éppen a táncot kedvelők jöttek el megnézni a 26 tánciskolás bemutatkozását. A kultúrotthon tágas teraszát – ahol a táncprodukció zajlott – körülvevő udvarszakaszkicsinek bizonyult azon a szombat estén, és bizony sokan állva tekintették meg a táncműsort. A gazdag műsorban egyebek között bemutatkozott a topolyai Tangó tánc club két versenytáncosa is, **Bordás Marika** és **Király Csaba**, akik ugyancsak kiérdemelték a nagyszámú közönség elismerését, a tapsot. A zsűri tagjait az említett két versenytáncos és **Székely Imelda**, – aki szintén versenytáncos – alkotta. Az ő értékelésük szerint – a táncudást, a kisugárzást, az eleganciát egybevetve – a tánckirálynő **Tamás Krisztina**, a tánckirály pedig **Szalajevics Viktor** lett, míg **Nagy Nikolett**a és **Vukmanov Attila** az első kísérő pár, **Bezzeg Elvira** és **Kovács József** pedig a második kísérő pár lett. Az utóbbi évek során a bálkirályi párt és kísérőit a megvásárolt képeslapok száma alapján határozzák meg. A több ezres tételű képeslap a 15 dináros ár ellenére is aránylag gyorsan elfogyott, az ügyes kezű lányok pedig gyorsan szétválogatták a beérkezett lapokat, így az eredményhirdetés sem váratott sokáig magára. A lapok alapján a 2009-es tánciskola bálkirálynője **Szakács Éva**, a bálkirály **Szalajevics Viktor**, az első kísérő pár **Szombati Dorottya** és **Hallgató Zádor**, a második kísérő pár pedig **Molnár Noémi** és **Vukmanov Attila** lett. A műsort és az eredményhirdetést követően szabadtáncra került sor, ahol a vendégek is jól kitáncolhatták magukat, a zenekar hajnalig húzta a talpalávalót.

Szukola Béla

ORSZÁGUTAK KÉTKEREKŰ LOVASAI

Jól sikerült Bácsfeketehegyen az első motoros találkozó

Minden bizonnyal magukat a szervezőket is meglepte a nagy létszámú motoros jelenléte, akik az első bácsfeketehegyi motoros találkozóra érkeztek. A szombati találkozóra már péntek este szállingóztak az első „fecskek”, majd másnap délutánig folyamatosan, főleg csoportosan, de sok magányos farkas is begördült a strandot övező park pázsitjára.

- A jelenlévő mintegy 350 motoros Vajdaság különböző – közeli és távolabbi – településeiről érkezett, de természetesen a helybeli motorosok is nagy létszámban jelen voltak. Annak külön örültünk, hogy nagyszámú érdeklődő is megtisztelte jelenlétével ezt az első motoros találkozót – informált **Simonyi Leona**, az egyik főszervező, aki **Kecskeméti Ernővel** – és persze egy lelkes csapat segítségével – három hónapos előkészület, szervezés után többéves álmát valósíthatta meg. Hogy egy ilyen jellegű találkozó hogyan lehet sikeres és a jövőben is látogatott, erről a törekény fiatal lány – aki egyébként egy 600 ccm-es Yamaha gyorsasági motort vezet, ezt vallja:

- Elsősorban a baráti fogadtatás, a jó hangulat fontos, megfelelő környezet – amit itt az egykori fürdőmedence környéke teljes egészében kielégít, és természetesen színvonalas program és nem utolsósorban jó zene szükséges.

S valóban, az idelátogatót a késő délutáni órákban a strand előtti utcaszakaszon a motorosok lélegzetelállító és veszélytelennek egyáltalán nem mondható bemutatója fogadta. A topolyai Dejan Fabijanović szerbiai streetfighter bajnok és társai a feszülten figyelő nézőközönségben igen csak megnövelte az adrenalin szintet. Ezt még fokozták, amikor az üresen álló fürdőmedencében a cikázó motorokon akrobatikus, nyaktörő mutatványokat adtak elő. A jelenlévő nézelődő – főleg, aki először lát ilyet – amint lépésről-lépésre halad előre és tárul a szeme elé a számtalan nagytestű, csillogó-villogó, a színek kavalkádját ontó motorok sokasága, amellyel nem tud betelni, nem tudja

melyikre pillantson először vagy melyiket csodálja meg huzamosabb ideig. Mert minden bizonnyal képtenség mindet aprólékosan megnézni, és gyönyörködni az emberi elme és kéz produktumának látványában. Az olyan világhírű motorok, mint a Honda, Yamaha, Harley Davidson – hogy csak párat említsünk – mellett nem kisebb büszkeséggel vonultak fel a Tomos gyárban készült motorok tulajdonosai is, de a tajvani robogókat sem szégyellték a nagynevű társaik körében a gazdáik. A motorok között hömpölygő, nézelődő, fényképező és persze fényképezkedő látogatók többsége óhatatlanul is megállt és megcsodált egy fekete motort és a közelében szintén fekete „szerelésben” lévő tulajdonosát, a telecskai Tóth Andrást.

- Ez valójában egy orosz rendőrmotor, amelyet fényképek és a saját elképzelésem szerint átépítettem amerikai chopper mintájára. Különböző elemekkel, különlegességekkel díszítettem még a legapróbb részleteit is. Kiadja az időm, ugyanis munkanélküli autószerelő vagyok – mondja magáról a tetőtől talpig fekete bőrszerkót láncok, bilincs és egyéb „kellékekkel” kiegészítve viselő 63 éves „öreg motoros”, aki a korhoz és hobbiához híven nem lóháton, hanem motoron szöktette meg annak idején a kedvesét, aki ma is a felesége. – Gyakran részt veszek a motoros találkozókön, ugyanis számomra ez nem csupán pusztán időtöltés, hanem barátkozás és szórakozás is egyben. A két fiam is szenvedélyes motoros, erre a találkozóra a fiatalabbik fiam kísért el az ő 1100 ccm-es Kavasakiján.

Tóth Ákos helybeli motoros egy kék színű 600 ccm-s Suzuki GSX-en

érkezett, ő a szervezésből is kivette a részét.

- A szenttamási motoros találkozó szervezői megváltoztatták, csúsztaták egy héttel az ő találkozójukat, amely így egybeesett a mienkkel. Félő volt, hogy „elhúzzák” a mi résztvevőinket – tapasztaltabb, összeszokott szervező csapatról lévén szó – ám végül is a motorosok többsége nálunk parkolt le. Jövőre három napos fesztivált szeretnénk összehozni, számos újítással, játékkal, látványossággal bővítve, amelyekbe nagyobb mértékben vonnánk be a jelenlévőket – mesélt a jövőbeli elképzelésekről a fiatal motoros srác. Szakál Kálmán Bajsáról érkezett, aki egyébként rendszeres résztvevője ezeknek a találkozóknak.

- Amióta levizsgáztam, vagyis 1967 óta járom a találkozókat, a volt jugoszláv tagköztársaságokat és a környező országokat is. Szeretem a motorokat, a rock zenét és az ilyen találkozók alkalmával ismerkedünk, barátkozunk, sörözzetünk és a motorokról is csevegünk. Ez is egy fajta szórakozás, kikapcsolódás annak ellenére, hogy nem olcsó, mert a benzin és egyéb költségeket is saját magunk fedezzük.

Beszélgetésünket a motorok föl-föl berregő zúgása tette hangulatossá, sokszor túlharsogva az emberi beszédet. A strand egyik szegletében a hangszórók ontották kitaróan a zenét, amely igen csak jól megfért a hideg sört iszogató és a fasírtos zsömlét majszolgotók népes tábora között. Mert egy-egy ilyen jellegű találkozóknak ez is egyik elengedhetetlen velejárója. Az első feketicsi motoros találkozó esti műsora három kiváló rock együttes késő éjszakába nyúló koncertjével ért véget, amikor már a motorosok létszáma is igen csak megfogyatkozott. Amintegy harmincan – főleg a temerini fiúk zöme és a román határ közeléből érkezők – kihasználták a strand parkjának adottságát és sáortáborban éjszakáztak, így reggel pihenten, tiszta fejjel intettek búcsút ennek a közép-bácskai kis településnek.

MOTO FEST 2009

Szukola Béla

ELMÚLT A NYÁR

Nem tudom, ki hogyan van vele, de számomra az évszakok, és az évek múlása egyre jobban a számvevés ideje is, hiszen rohanó világunkban, egyre sokasodó évtizedekkel a hátam mögött, balgaságnak tűnik, egy-egy pillanatra, nem megállni, körülnézni, és rácsodálkozni a változó világra.

Megállni, körülnézni és elcsodálkozni. Számat vetni az elmúlt idővel, jelenünkkel, és kilátásainkkal. Valahogy ezt kellene tennem most is, a bácsfeketehegyi Fecske szeptemberi számába szánt írásomban, hiszen annyi minden történt csak ezen a nyáron, amit vétek volna írásban nem megörökíteni, hogy megmaradjon az elkövetkező idők krónikásainak.

Nyomot hagyni arról, hogy itt vagyunk ezen a tájon, őseink hagyatékában és utódaink örökségében. Igen, valahogy így szoktam ezt az igényt megfogalmazni, amikor szólni van lehetőségem valamilyen rendezvényen, ünnepi alkalmon, és minden más esetben, amikor készítem az értelem arra, hogy valakivel megosszam a gondolataimat.

Beszélnünk, véleményt kell cserélnünk, hiszen tudjuk, és gyakran látjuk, hogy a baj akkor kezdődik, halmozódik és fejlődik romboló

erővé, ha megszűnik az akarat egymás gondolatainak meghallgatására és befogadására. Jaj annak a családnak, ahol az együvé tartozók között nincs meg az akarat és a lehetőség a párbeszédre, egymás gondolatainak, terveinek és vágyainak elmondására, meghallgatására. Széthullik, vagy megnyomorodik az élet abban a kapcsolatban, amelyben csak egy mérvadó, megfellebbezhetetlen vélemény létezik.

Valahogy ugyanez a helyzet a közösségen belül is. Nap mint nap tanúi lehetünk olyan eseményeknek is, amelyeket nem tudunk hova tenni, hiszen szereplői, érthetetlen módon, a javítási szándék helyett a közösségi lét megromlására, lerombolására, a széthúzásra törekednek. Mintha értetlenkedésünkkel ellenségei lennénk önmagunknak, közösségünknek, érte ez alatt nemcsak magyar közösségünket, hanem a családon kívüli életünk mindenfajta szerveződési formáját.

Mondom mindezt, miközben tudatában vagyok annak, hogy domináns egyének véleménye nélkül a közösségekben a sikeres többségi akarat kialakulásának és megvalósulásának kicsi az esélye. Nagy a felelőssége az általuk kimondott szónak és a cselekedetnek, hiszen az gyakran kihat a közösség tagjainak mindennapjára, és jövőjére.

Most amikor megpróbálom számba venni az elmúlt nyár bácsfeketehegyi eseményeit, előre tudom, hogy ezúttal lehetetlen vállalkozásba kezdeni, hiszen nincs időm, sem helyem ebben az írásban felsorolni mindazon eseményeket, amelyek megtörténtek, valakik számára fontosak voltak az elmúlt hónapokban. Sorolhatnám a helyi és vidéki rendezvényeket, amelyeknek bácsfeketehegyi és hozzánk kötődő szervezői, résztvevői és látogatói voltak. Beszélhetnék arról, hogy mi minden történt a helyi közösségünkben, civil szervezeteink, egyházaink

háza táján. Szót ejthetnék a szép, és a kevésbé szép dolgainkról, amelyek meghatározták mindennapjainkat. Írásba szöhetném a terveinkről és álmainkról szóló gondolatokat, hiszen célok nélkül illúzió bízni a változásban, itteni életünk, és mindennapjaink szebbé válásáról.

Sok mindent tehetnék, hogy a Fecske szeptemberi számának olvasója, természetétől és hozzáállásától függően, elismerően szóljon, lekicsinylően legyintsen, vagy pedig közömbösen továbblapozzon írásom láttán, de ezúttal rendhagyó módon rövid leszek.

Rövid leszek, mivel úgy gondolom, hogy mindenkinél megvan a kellő értelem arra, hogy átgondolva az elmúlt nyarat, az előttünk álló őszt, majd pedig a tél fenyegető fellegeire várva megállapítsa, hogy a kikelet után jövőre újra nyár fog köszönteni a falunkra.

Nyár lesz újra, hiszen jövőre is eljön ez a termésérlelő, betakarításra, pihenésre és tervezésre teremtett évszak, amikor újra reménykedhetünk abban, hogy van értelme ittlétünknek, a konok kun őseinkre jellemző kitartásunknak, a szebb nyár és élet reményébe vetett hitünknek.

Jövő ősszel újra megtelnek az iskolapadok bácsfeketehegyi magyar gyerekekkel, fiatalokkal, családjaikkal és közösségünk reménységeivel. Az élet megy tovább, és elsősorban rajtunk fog újra múlni, hogy megtaláljuk életünk és az utánunk jövő magyar utódaink életének az értelmét.

Hiszem, hogy újra sikeresek leszünk. Legyünk magyarok, vagy nem magyarok, Bácsfeketehegy ezekben a nehéz, emberpróbáló időkben újra példát fog mutatni a jövőbe vetett hitről.

Példát mutatunk, mert sokan vagyunk, akik tenni akarunk. Sokan, és sokfélék vagyunk, de közös a célunk. Szebben és jobban akarunk élni. Tenni akarunk azért, hogy gyarapodjon a családunk, úgy anyagilag, lelkileg, mint számbelileg.

Valahogy úgy, ahogy azt mindannyiunk Teremtője megálmodta.

Pál Károly

Mezőőr jelenti: Tűzeset

2009.08.26-án a Bácsfeketehegyi 28-as terület (régii disznófarm-vaditató) környékén tűz ütött ki. Pásztor János és Pásztor Csaba helyi lakosok jelenlétének és gyors beavatkozásának köszönhetően – körbeszántották az égő területet - a tűz nem terjedt át a szomszédos földekre, de a kár így is jelentős.

A tűz martalékvá vált kb. 5-6 ha erdős, bokros, füves terület ahol, őzek, fűjek, foglyok bújnak meg az őszi és téli hónapokban, ezen a területen volt felállítva Török Attila kaptárokkal teli 2 méhészkocsija is 96 kaptárral - szerencsére ezeket sikerült kimenteni de elmondása szerint a méhcsaládok kint dolgozó része elpusztult a nagy melegben. A tűz oltását a kikerkező tűzoltók végezték el.

Ilyen nagy melegben és szárazságban akár öngyulladás is történhetett, de valljuk be az emberi hanyagság és mulasztás sokkalta valószínűbb.

Garai Péter
fekete h.

Szabadkai kiállítás

Kishegyes Község először vett részt a III. Nemzetközi és Regionális Gazdasági Vásáron, amelyre augusztus 24-e és 27-e között került sor Szabadkán a Sportsarnokban. A rendezvényen való szerepléssel a községben lévő beruházási lehetőségeket szeretnénk volna megismertetni a vásárlátogatókkal - a Small Steps Kft. Ipari parkon belül-

nyilatkozta Nagy Zita az ipari park igazgatója. Ezen kívül jelen volt Kishegyes község Idegenforgalmi szervezete, akik képviselőjéről az érdeklődők információt kaphattak a községben lévő rendezvényekről, azokról az őstermelőkről, akik most személyesen nem voltak jelen, de termékeiket minden kiállításhoz elviszik a szervező tagjai és bemutatják azokat. A tavalyi évben és az előzőekben is, kishegyes község több kiállításon vett részt saját, - vagy részben saját- költségén, az idén a kiállításokon való megjelenéseink csökkenni fognak. Egy kiállításon való részvételi díj igen magas, amennyiben a kiállítás meghívásos alapon történik – mint a mostani szabadkai is- a résztvevők díját a szervezők vállalják át és az ilyen helyeken továbbra is jelen leszünk.

fekete h.

Leselkedő veszély

Az egyre fogyatkozó kistelepülésünkön számos ház, épület marad üresen, lakója, használója nélkül. Ez a sors úgy a közintézményeket, mint a középületeket sem kerülte el és bizony a gazdátlanul maradt épületek áltó helyükben is rongálódhatnak és több esetben veszélyt rejtegetnek a járókelők számára. A HK

legutóbb a volt Antilop cipőgyár épületének a Testvériség utcára néző megroggyant falánál helyezett el járdalezáró szalaghálót. Azzal a céllal, hogy figyelmeztesse az ott elhaladókat, főleg a most iskolába induló kisdíjakokat a leselkedő veszélyre. Ám azonban nem elég az életveszélyes fal jelenléte, hanem még az alatta kifeszített szalagokat, oszlopokat is megrongálják a veszéllyel mint sem törődő vandál indíttatású egyének. Ezzel nem csupán a saját, hanem az ott elhaladó járókelők testi épségét is veszélyeztetik. A HK munkásai már több ízben is visszaállították a kerítést, mindhiába. Ezúttal is felhívjuk a polgárok és a gyermekek figyelmét az óvatos közlekedésre.

Sz.B.

A tervezésről és építésről szóló törvény (SZK Hivatalos Közlönye 47/2003. és 34/2006 sz.) 53. szakasza és a környezetvédelmi hatástanulmány felméréséről szóló törvény (SZK Hivatalos Közlönye 2004/135 szám) 19. szakasza alapján Kishegyes község közigazgatásának költségvetési, pénzügyi, építés- és vagyongazdálkodási osztálya **KÖZSZEMLÉRE** teszi kishegyes község területrendezési tervvázlatát és Kishegyes község területrendezési tervére gyakorolt hatás stratégiai

felméréséről szóló jelentést.

A terv 18116,25 ha területet foglal magába. A tervet kidolgozta: Vajdasági Városrendezési Intézet – Újvidék E 2182 és E 2279/1 szám. A betekintést 2009. augusztus 31-től 2009. szeptember 29-ig 9.00-tól 13.00 óráig lehet végezni. Kishegyes község területrendezési tervvázlata és Kishegyes község területrendezési tervére gyakorolt hatás stratégiai felméréséről szóló jelentést a következő helyiségekben lehet megtekinteni:

- Kishegyes község Képviselő-testülete, Fő utca 32. a 41. számú irodában
 - Szeghegyi Helyi közösség, Tito Marsall 41.
 - Bácsfeketehegyi Helyi közösség, Testvériség 30.
- A tervet kidolgozó bizottság 2009. október 1-én 12.00 órai kezdettel közgyűlést fog tartani Kishegyes község Képviselő-testületének nagy tanácsstermében.

Költségvetési, pénzügyi, építés- és vagyongazdálkodási osztály

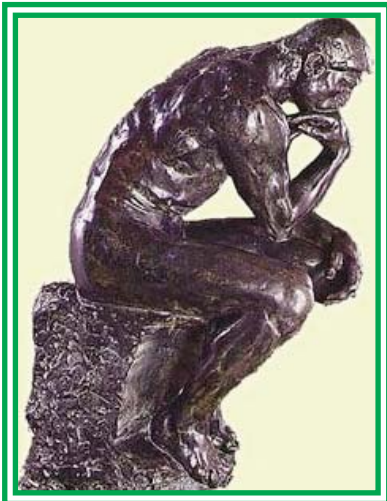
AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

MI LESZ HOLNAP?

Mi lenne? Újra egy nap, következő a naptárból, sajnos átlagos, ami azt jelenti, hogy rosszabb az előzőtől, jobb a következőtől. Már sokan fel sem teszik ezt a félelmet, reménytelenséget, bizonytalanságot, hitetlenséget, takaró kérdést, úgy sincs rá semmi pozitív válasz, de nem is hisszük, hogy van, vagyis, hogy sorunk jobbra is fordulhat-na.

Mintha mi Magyarok, de a többi Pannon-Balkán vidéken élő nép is akkor boldog, vagy úgy érzi jól magát, ha nincsen jól. Nem, nem kezdtem el inni, nem kaptam nap-szúrást, de azt már más is kijelentette, akit magamtól sokkal okosabbnak, bölcsőbbnek tapasztaltabbnak tartok, hogy itt, olyanok a népek, hogy minél inkább emelik a fejüket az asztal fölé, annál inkább ők húzzák vissza azt, az asztal alá. Aki pedig mégis ki akarna, szeretne, tudna törni, azt pedig viszaráncigálják, hogy hát kicsoda Ű, meg hát, mit képzelsz az magárról. Ez van. Mindig másban keressük a hibát, akár emberekben, vezetőkben, rendszerekben, kormányokban, legtöbbször az aktuális „bűnösökben”, elnyomókban, diktátorokban, visszasírván régi szép időket, pedig azok sem

voltak jobbak, de mi „tudnánk”, hogy akkor mit cselekednénk. Nem tiszteljük egymást, nem vagyunk toleránsak, megértők, segítőkészek, sajnos inkább önzők vagyunk. Nem tiszteljük a törvényeket, a régen kialakult és elfogadott erkölcsi és

viselkedési normákat, de elvárjuk, hogy velünk szemben betartsák őket. Mi a kibúvónk, ha netán más, vagy mi saját magunk megkérdézzük önmagunkat, hogy miért? A válasz, ha nem oldjuk meg egy egyszerű vállrándítás-

sal, hogy miért éppen én, amikor más sem.

Evvel sajnos nincs semmi sem megoldva. Nem törődve mással, nem törődünk magunkkal sem. Nem más, mi vagyunk a hibások. Nem segítünk magunkon. Nem tudunk, vagy nem is akarunk? Sajnos a régi „szép” idők elmúltak, új szelek fújnak. Segítenünk kell másnak, hogy segíthessünk önmagunknak is. Az ember, társas lény! Erre már az Ógörögök is rájöttek. Ez ma már sokkal jobban érvényes, mint akkor volt. A világ minden pillanatban változik, nekünk, pedig változni kell(ene) vele együtt, hogy kihasználhassuk a változások pozitív eredményét. Ezért tanulnunk kell (mellesleg, megkezdődött egy új iskolaév), követni kell az összes politikai és más változásokat, hogy ne késsük el a fejlődés utolsó vonatát. Mi evvel nem törődünk, legyen ez a „nagyok” dolga, inkább még a fejlődés vonata alól a síneket is hagyjuk ellopni, vagy magunk tulajdonítjuk el, mert, hát minek az, ha nekem ma így is jó? Így újra felteszem a kérdést: akkor mi lesz holnap?

Biro Csaba

PÁLYÁZATFIGYELŐ

Magyar tudományosság a Vajdaságban

Kiíró intézmény: Magyar Köztársaság Szabadkai Főkonzulátusa és a Magyar Nemzeti Tanács

Beadási határidő: 2009. október 05.

Pályázók köre: vajdasági magyar középiskolások, valamint egyetemi és főiskolai hallgatók (egyéni pályázók vagy maximum 3 fős csapatok)

Összefoglaló: maximum 15 000 karakter

terjedelmű tanulmány vagy esszé megírására, vagy maximum 10 perc időtartamú audiovizuális pályamű elkészítésére Magyar tudományosság a Vajdaságban címmel. A pályázó feladata, hogy munkájában egy, a Vajdasághoz kötődő magyar tudóst, intézményt vagy tudományos témát bemutasson. A pályaműveket kinyomtatva és elektronikus formában, CD-lemezre írva kell beadni.

További információért keresse fel irodánkat!

Minden munkanapon 07,30-14,30 között, várjuk az érdeklődőket, földműveseinket és gazdálkodóinkat.

A Prowag csapata
Pályázatfigyelés, Tanácsadás,
Pályázatírás, Üzleti tervek készítése
telefon: 024/731-424
e-mail: prowag@gmail.com

Republika
Srbija
Ministarstvo
Kulture
Szerbia
köztársaság
Kulturális
Minisztériuma

A Prowag
Fejlesztési
Alap támogatásban
részesült a

Kulturális Minisztérium februárban megjelent pályázatán mellyel hozzájárult a Fecske nyomdaköltségeinek biztosításához.

Köszönjük!

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

TEKE

A tekézőink lelke előtt már a beígért új pálya képe lebeg, ahol a következő idény mérkőzéseit játszanak a következő ellenfelekkel:

VRBAS, Verbász, JUNAKOVIC Prigrevica, VOJVODINA Bácsföldvár, KORDUN Kerény SLOBODA, Ómorovica DUNAV Palánka.

A verseny szeptember 12.-én kezdődik, és jövőre február 7.-én fejeződik be.

Sajnos mindent saját maguk fizetnek az utazást és a többi költségeket is. Bízunk benne, hogy az objektív és szubjektív okok miatt késésben levő pálya hamarosan felépül, így e sport újból közkedvelt lehet falunkban.

szerk.

LABDARUGÁS

Múlt számunkban említettük, hogy már augusztusban megkezdődött a szabadkai ligában az őszi idény. A korai kezdés miatt a csapat még nem „állt össze”, így az eredmények sem felelnek meg az elvárásoknak, ami összesen eddig egy pontot eredményezett. Íme az eredmények:

Panonija - Jadran	5:1
Jadran - Kanjiža	1:4
Njegoševo - Jadran	3:3

Végre teljes lett a csapat, így a negyedik fordulótól jobb eredményeket várhatunk.

szerk.

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

A PORCKOPÁSRÓL

(folytatás)

A térdizületeink felszíni pusztulása, kopása kissé később, rendszerint az 55-60 éveseknél jelentkezik, nem kímélve egyik nemet sem. Kezdetben érintésre a bőr melegebb az egészséges oldalnál, fájdalmas nyomásra, járáskor, terhelésre. A gyulladás később – egy-két hét múlva- akár spontánul is elmúlik, de visszamarad a reggeli mozgáskorlátozottság, amely a nap folyamán ugyan valamelyest enyhül „bejáródik”, hallható azonban kattogás, sercegés a térd hajlításánál és egy állandó fájdalom, ami sokáig csak terhelésre jelentkezik. A fájdalom minőségileg teljesen egyedi, egyesek alig panaszkodnak, míg mások ágyhoz kötődnek vele. A beteg mindenképpen igyekszik a súlyt az egészséges lábára áthelyezni, innen a karakterisztikus bicogó járás, de ez váltja ki a súlyos következményekkel járó izomsorvadást is a kevésbé használt lábban. A térd porckopása nem ugyanaz a meniskusnak nevezett betegséggel, ami a sportolókat sújtja és sérülés, illetve az ízületek bemelegítésének hiánya okozza.

A gyógyításról. Szabály az orvostudományban, hogy amennyire sokrétű egy meghatározott betegség okozója, legalább annyi formában kell a gyógy módot is alkalmazni. Aki tehát arra gondol, hogy a fenn leírtak-

nak van egy csodagyógyszere, annak csalódást kell okoznom. Habár mozgásszervi megbetegedésről van szó minden esetben, ellentmondásos, de törvényszerű jelenség az is, hogy mozgás nélkül, a fotelban ülve, vagy az ágyba heverve ne várjunk gyógyulást. Ne higgyük azonban, hogy az izületi kopás az élet megmásíthatatlan velejárója. A betegek magunk is hozzájárulhatunk állapotuk stabilitásához, a betegség előrehaladásának leállításához. Legalább olyan fontos a beteg akarateréjének fenntartása és a gyógyulás lassú mentének türelmes viselése, mint a gyógyszerek pontos szedése. Mielőtt azonban a gyógy módokba elmélyednénk, ejtsünk néhány szót diagnózis szokásos menetéről. A fenti betegségcsoporttal egyaránt foglalkozik az ortopédia szakorvosa és a reumatológus. Mindkét szakember pusztán vizsgálatával és egy Röntgen felvétel segítségével az esetek nagy hányadában pontosan megállapíthatja a diagnózist. Ritkán kell alkalmazni ultrahang, CT és még ritkábban mágneses rezonancia (MR) kivizsgálást. Ujabban alkalmazzák az artroszkopikus kivizsgálást, ami egy kis felvevőgép bejuttatását jelenti a beteg izületbe. Sokszor, ezzel a műszerrel a kisebb műtétet is elvégzik a kivizsgálás alatt.

Első lépése a gyógyszeres kezelésnek mégis a fájdalomcsillapítók és gyulladáscsökkentők felírása kenőcs illetve tabletta formájában. A segédeszközöknek jelentős szerepük van e betegségek kezelésében. A kórfolyamat súlyosságának megfelelően a szükséges mobilitást tehermentesítő támbot (görbebot), mankó vagy járókeret segítségével biztosíthatjuk. A bot mindig a fájdalmas oldallal ellenoldali kézbe kerüljön. A porckopásnál ajánlatos, azonnal hozzáfogni a porcvédő készítmények szedéséhez, amelyekből óriási a választék a gyógyszertárakban. Orvosi szemmel nézve azonban csak azokat a szereket ajánlom, amelyeket tudományos kísérletek után jóváhagytak, ebből pedig csak kettő van: a Glukozamin, amelyből napi 1500 mg a kielégítő adag és a Chondroin, napi 400 mg-al. A gyógyszerek nálunk nem írhatók fel vényre, Magyarországon viszont igen. Nem érdemes az előírtnál kisebb mennyiséget szedni, bár elég drága gyógymódról van szó, sajnos ebben az esetben semmit sem ér a kisebb adag használata. A mesterségesen előállított folyadék izületbe fecskendezéséről, a hialuronsavas kezelésről még nem alakult ki egyöntetű tudományos vélemény. Tudni kell, hogy ez a gyógy mód még kísér-

leti formában van.

Mit tehet a gyógyítással egy időben a beteg? Élet- és munkakörülményeit próbálja állapotának megfelelően kialakítani: mindenképpen törekedjen elérni az ideális testsúlyt, e nélkül szinte eredménytelennek kell neveznem a terápiáját. Ne cipekedjen, kerülje a lépcsőket, kerülje a savasító táplálkozást, a szénsavas italokat, melyek hozzájárulnak az ízületi porc

gyengítéséhez. Ne kocogjon, ne teniszezzon, a labdajátékokat mossa kerülje. A comb-és hátizmokat erősítse kerékpározással, sétával és úszással, de ne űzze ezeket versenyszerűen. Nem lehet eleget hangsúlyozni a rehabilitáció szerepét. Alkalmazzák a fizikai gyógytornát, a mágneses terápiát valamint az elektromos szimulációt. A megtanult fizikai gyakorlatokat odahaza is folytassuk, ha lehet, naponta kétszer. A

termálfürdő inkább divatos, mint hatékony. Természetesen a meleg víz izomlágító hatása nem elhanyagolható, de egy időben végzett fizikai gyakorlatok nélkül, nem várható el látványos gyógyulás. Mikor már mindezen túl is a beteg állandó fájdalommal küszködik, a végső megoldás az operáció, amelynek ismertetése túlhaladna ennek az írásnak a kereteit.

Dr.Kerekes József

az intenzív terápia főorvosa

AZ ALKOHOLIZMUSRÓL

Olyan szenvedélybetegségről van szó, melynél a káros következmények dacára is, a beteg kitarotán fogyasztja az alkoholt (etilalkohol). Sokféle alkohol létezik, a mi esetünkben mindig az etilalkoholra gondolunk.

Minden betegnél, egyénileg eltérő, milyen mennyiségben, és milyen gyakorisággal fogyasztott etilalkohol, vezet e súlyos szenvedélybetegség kialakulásához.

Egyes becslések szerint környezetünkben a

lakosság kb. 8% alkoholista.

Az alkoholizmus rizikó faktorai: a genetikai hajlamosság, társadalmi környezet, és az érzelmi egészség tartozik.

Az alkohol rabjai, olyan mennyiségben és gyakorisággal fogyasztják az alkoholt, mely károsítja a testi és mentális egészségüket.

Az alkoholizmus, mint jelenség, jelentős társadalmi hatása van, illetve az érintett családokra és baráti körökre.

Az öngyilkosság aránya nagyon magas, e káros szenvedélybetegségben szenvedők között.

Az alkoholistáknál előbb-utóbb a testi egészségük károsodik. A következő elváltozások jelentkezhetnek a testükben leggyakrabban: májsugorodás, hasnyálmirigy gyulladások, polineuropathia, epilepsia, rák, szívbetegségek, táplálkozási zavarok, és szexuális zavarok.

A mentális egészségre is káros a túlzott alkoholfogyasztás, mivel az agy működése is súlyosan sérül. E betegek körében gyakoriak a pszichiátriai rendellenességek. Majd 25% az alkoholistáknak szorongásos és depressziós betegségeiben is

szenved.

Ezek a betegségek az elvonásos kezelés alatt idővel mérséklődnek, sőt teljesen el is múlnak.

A szociális problémák egy alkoholistánál igen jelentősek lehetnek. A munkahely elvesztése igen komoly gond e szenvedélybetegeknek. Az anyagi gondok további fokozódása, akár a lakóhely elvesztésével is járhat. Az ittas vezetés, a közlekedési balesetek előidézése, komoly jogi következményekkel járnak.

Az alkoholisták magatartása, alaposan érinti családjuk és baráti körök életét. A házassági konfliktusok váláshoz vezethetnek. Gyakoriak a családon belüli erőszakok, melyet a törvény igyekszik keményen büntetni napjainkban.

Az alkoholista elveszíti környezete megbecsülését, és a korai halál vár rá, a felsorolt szerzett betegségek következtében.

Bácsfeketehegy 2009-07-03

Dr.med. Krisztián Géza
adjunktus

TÚL KORÁN

... igen sajnós túl korán távozott közülünk. Itt hagyott bennünket, de Ő sem akart menni. Bízott az utolsó napokig, nem félt, tudta, hogy a fejlett orvostudomány sok mindent le tud győzni, segíteni tud, de éppen rajta, az Ő esetében nem tudott.

Ezt nem tudtuk elhinni, de elfogadni sem. Mindannyian ledöbbenve, hitetlenül fogadtuk a hírt. Igaz volt.

Pedig... Itt éreztük Őt, Gézánkat, a doktort, a barátot, állandóan közöttünk, mert akár hol volt, Németországban, Hollandiában, Svájcban, vagy most Magyarországon, Ő mindig itthon volt, itt volt velünk.

Megvalósította azt az etikai elvet, hogy légy mindig kitűnő, de sosem feltűnő. Igen, mindig ilyen volt. Szerény és segítőkész. Tudta, hogy amit élete céljának választott, a gyógyítás, nem szakma, hanem hivatás. Így is viszonyult hozzá, a nap huszonnégy órájában, a hét minden napján, az évek minden hetében. Mindig lehetett hozzáfordulni kérdésekkel, kérésekkel, mindig rendelkezésünkre állt, vagy még Ő kért bocsánatot, ha valami, igazán fontosabb miatt, el kellett, hogy utasítson valakit.

Lapunknak, az első felkérésre mindjárt munkatársa lett, önzetlenül, hogy így is segítsen rajtunk, hogy ne kelljen mindent gyógyítani, amit, ha meghallgatjuk tanácsait, meg is előzhetünk.

Elment..., hogy bizonyítsuk őszinte tiszteletünket, tartsuk be tanácsait, ne legyen ez is csak falra hányt borsó, a többi igazi jó tanács és segítség mellett, mivel Ő mindezt nekünk önzetlenül és szeretettel adta... Kedves szerettei, barátai, tisztelői, fájdalmatokon nem tudunk enyhíteni, csak osztozni...

Nyugodj békében
KRISZTIÁN GÉZA

szerk./b.cs

LÉLEK SZÁRNYÁN

KERESZTYÉN KÜLDETÉSÜNK KÖRNYEZETÜNKBEN

A címben megfogalmazott „környezet” alatt nem csak szűkebb értelemben vett közösségünket, falunkat értem, hanem ha úgy tetszik a tágabb értelemben vett régiót is, amelyben élünk, Vajdaságot sőt az egész Kárpát-medencét is. Az utóbbi időben több különböző felekezetű keresztyén értelmiségi fórum előadásain beszéltem erről kérdésről, ebből szeretnék most csak nagyon röviden és szemelvényesen néhány jellegzetességet megosztani olvasóinkkal.

Először talán azt kellene meghatároznunk, hogy milyen helyzetben és lehetőségek között élünk mi itt szűkebb és tágabb értelemben vett környezetünkben. Ha egyházi viszonylatban beszélünk a kérdésről, akkor elmondhatjuk, hogy az anyaországról lecsatolt részek szórványhelyzetbe kerültek. Kialakulásukra nézve három szórványtípust különböztetünk meg: vándor, telepes és maradék - szórványt. Mi ezek közül főleg az utóbbiba tartozunk. Alapvetően két problémával kell szembenéznünk, nekünk, akik ezeken a területeken élünk. Az egyik az ún. identitásválság problémája, azaz talán helyesebb öntudatvesztésről beszélni. Ennek a jelenségnek egyik következménye az, hogy a peremvidék szórványhelyzetében az ember feladja önmagát és beleolvad a többségibe, egyszerűen egy erősebbnek vélt csoporthoz akar tartozni, ahol esetleg a felelősség is kisebb. A másik gyakrabban előforduló probléma, hogy az utódállamokból a magyar lakosság elhagyja szülőföldjét, áttelepülnek Magyarországra vagy Nyugat-Európa országaiba, ritkább esetekben a tengerentúlra. Keresztyén etikai szempontból vizsgálva a kérdést, csak néhány esetben indokolt ez a helyzet. Ezek a következők: súlyos egészségügyi állapot (gyógykezelés), politikai üldözöttség és indokolt család-egyesítés. Ezenkívül sajátosan indokolt a 90-es évek értelmetlen testvérháborúinak következtében történő kivándorlás. Mi lenne valójában a mi konkrét feladatunk és hogyan orvosolhatóak a megnevezett

problémák?

Hódi Sátor pszichológus szerint: „Az elmúlt évtizedekben az egyházra hárult a nemzeti tudat ápolása, a kulturális szokások és hagyományok átörökítése, a fiatalok erkölcsi nevelése. Ezzel az egyház valamelyest fékezte az asszimilációt, amely a nemzeti közösségekre nehezedő politikai nyomás miatt így is katasztrofális méreteket öltött.” Meglátásom szerint a vallás és az egyházak továbbra is kulcsszerepet játszanak a magyar azonosságtudat megőrzésében. Ez különösen érvényes a szórványokban. Ezen a ponton fontos megvizsgálunk, hogy létezik-e együttműködés e téren az egyházak között. A különböző egyházak ezt a kérdést többnyire külön-külön a saját közösségükön belül próbálják megoldani. Azt utóbbi években viszont azt is elmondhatjuk, hogy létezik az egyházak közötti együttműködésnek is egyre több ilyen jellegű megnyilvánulási formája.

Mi lenne a mai egyház konkrét feladata ebben a kérdésben? Első helyen a templomi igehirdetésünket kell megvizsgálni és hatékonyabbá tenni. Mennyire fontos és hatékony ez? Van-e alkalom és időszere és természetesen Biblia szerűsége? Nagyon fontos a gyülekezetekben végzett katekézis, hittanoktatás is. Fontosnak tartom a 2001-ben bevezetett iskolai hittanoktatás lehetőségét is. Érdemes erről is elgondolkodni, különösen így az iskolai év kezdetén. Ezen a téren sokkal jobban ki kellene használni a lekipásztorok és pedagógusok, valamint a lekipásztorok és (nagy)szülők együttműködési lehetőségeit. Nagyon fontos továbbá a szétszórtságban élők felkarolása.

Fontos lenne még az egyházaink még nagyobb összefogása felekezeteken kívül és belül, ez utób-

binál a Kárpát-medencében élő azonos felekezetű egyházakkal való kapcsolat felvételre és ápolásra kell gondolnunk. Ennek szép példája nálunk a kunhegyesi és kiskunhalasi református testvéreinkkel való testvéri és baráti kapcsolatok ápolása. Ezekből a hasonló kapcsolatokból nem születnek nagy elméleti munkák, sőt anyagilag sem tudjuk egymást támogatni, de lelkiileg nagyon sokat jelenthet, ha elmondhatjuk egymásnak gondjainkat és osztozhatunk egymás örömeiben.

Amikor önonozosságunk megőrzése érdekében, keresztyén küldetésünket megpróbáljuk betölteni, tudnunk kell, hogy munkánk nem kifizetődő, számítanunk kell arra, hogy a legtöbb esetben sem anyagi sem erkölcsi elismerésben nem részesülünk. Isten azonban megadhatja, hogy egyszer-egyszer sikerélményeink legyenek, de mindig kell tudnunk, hogy amikor a mi jó cselekedeteinket látják az emberek, ennek azért kell megtörténnie, hogy dicsőítsék a mennyei Atyát. (Mt 5, 16)

Orosz Attila
ref. lekipásztor

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

PALACSINTA

Az első dolog, amit pillanatnyilag a világon mindenhol megtalálható ételnek gondolok az a palacsinta. Majdnem teljesen biztos vagyok benne, mivel van belőle sós és édes is, vékony, vastag, különböző formájú, rakott csúsztatott, töltött, flambírozott, bio, diétás, ínyenc.

A legegyszerűbb ételek közé tartozik, ha az elkészítést vesszük tekintetbe, de mégsem tud azért mindenki, olyan igazi palacsintát készíteni, igaz, már egy ovis is tud palacsintát sütni, ha imád a konyhában sürgögni-forogni.

A legegyszerűbb recept a következő, de, ha önöknek van jobb és egyszerűbb, kérem, osszák meg velünk:

Hozzávalók (2-8 személyre):

25 dkg liszt

3 tojás

3 dl tej

1 evőkanál porcukor

olaj vagy zsír

szódavíz

só

A felütött tojásokat keverd el a porcukorral, egy csipet sóval, a tejjel és a liszttel. Ha szükséges adj hozzá annyi szódavizet, hogy körülbelül tejszín sűrűségű, csomómentes tésztát kapj. A masszát pihentesd legalább fél órát, majd serpenyőben süsd pirosra a palacsinták mindkét oldalát. (A jelzett mennyiség 18-20 palacsintához elegendő.)

A sós palacsintatészta ugyanígy készül, csak a cukor kimarad belőle és esetleg egy picit több sót kap.

Ha nem teflonos edényt használsz, akkor az édes palacsintánál is célszerű elhagyni a cukrot, ugyanis attól a tészta hajlamosabb lesz a letapadásra, odaégésre.

Könnyebb tésztát kapsz, ha a jelzett tej fele helyett eleve szódavizet használsz.

Nekünk magyaroknak nem kell a szomszédba mennünk, ínyencségekért, így bemutatnám önöknek a világhírű Gundel palacsintát.

„Gundel Károly kreációi közül napjainkban ez a legnépszerűbb, Magyarországon és külföldön egyaránt. Sajnos kevés helyen adják az eredeti előírások szerint. Lángoltatják például, ami látványos ugyan, holott a hangsúly azon van, hogy a diós töltelék és a csokoládémártás is intenzíven rum ízű legyen, a szeszt nem szabad kiegészíteni

belőle.

A töltelékhez:

1,5 dl 50-60°-os rum

40 g mazsola

30 g cukrozott narancshéj

180 g dióbél

1 dl tejszín

120 g cukor

törött fahéj

12 db palacsinta (papír vékony)

50 g vaj (pirításhoz)

A csokoládémártáshoz:

2,5 dl tej

vanília

30 g cukor

100 g csokoládé

1,5 dl tejszín

3 tojássárgája

80-100 g cukor

50 g kakaópor

15 g liszt

5 cl tej

Előző napon áztassuk rumba a mazsolát és a hajszálvékony csíkokra vágott cukrozott narancshéjat. Másnap a töltelékhez megdaráljuk a diót, ne lisztfinomságúra, de ne is túl gorombára. A tejszínt felforraljuk, hozzátesszük a diót, cukrot, leheletnyi fahéjat, a leszűrt mazsolát és narancshéjat, és 1-2 percig (szükség esetén kevés tejet adva hozzá) főzzük, míg kenhető pépet kapunk. Ha kissé kihűlt, elkeverjük benne a rum felét. Ezután 12 palacsintát sütünk, a töltelégeket egy-egy csíkban rárendezzük, henger alakúra felcsavarjuk, majd meleg helyen tartjuk.

A mártáshoz a tejet cukorral és vaníliával felforraljuk, közben a csokoládét egy kis edényben, a sütőben felolvasztjuk, a tejszínből, pedig kemény habot verünk. Ezután előbb a tojássárgákat cukorral, majd a kakaóporral, kevés liszttel, hideg tejjel, habverővel simára, habosra keverjük ki. Hozzávegyítjük a csokoládét, majd vékony sugárban, habverővel végzett gyors keverés mellett, fokozatosan adagoljuk hozzá a forró tejet, mérsékelt tűzön forpontig hevítjük, de felforralni nem szabad. A tűzről levéve, a mártást egy ideig még kevergetjük, majd fokozatosan a tejszínhabhoz vegyítjük, végül hozzáadjuk a rum másik felét. Mártásunk ne legyen túl édes, de ízlés szerint, a csokoládé

minőségétől függően, tehetünk bele még porcukrot.

A megtöltött palacsinták mindkét oldalát egy serpenyőben, vajban ropogósra pirítjuk, és tűzálló előmelegített tálra téve a mártást csak az utolsó pillanatban öntjük rá.”

A recept egy 1934-ben kiadott szakácskönyvből származik

Jó étvágyat kívánunk hozzá.

AZ ÖNÖK RECEPTJEI

Almás pite

Hozzávalók (32x27cm tepsizhez):

40 dkg liszt,

1kávéskanál szóda bikarbóna,

15 dkg cukor,

10 dkg zsír,

2 dl tejfől,

2 tojássárgája.

Töltelék:

1kg savanyú reszelt alma, 2 evőkanál cukor, 1kávéskanál citet, gríz vagy darált dió ízlés szerint (beissza a nedvességet).

Elkészítés:

A hozzávalókból könnyen nyújtható tésztát készítünk. Kétfelé vesszük. Az alsó lapot megszórjuk dióval vagy grízzel. Ráhelyezzük a kicsavart almát a levétől, amibe beletesszük a cukrot, a diót és a citet. A másik lappal betakarjuk

Beküldte: Fehér Erzsébet

KUNOK I. VILÁGTALÁLKOZÓJA

A Kiskunságban és a Nagy-kunságban először kerül megrendezésre a Kunok I. Világtalálkozója.

IV. Béla király 770 évvel ezelőtt telepítette be Magyarországra a Kunokat, Költöny fejedelemmel az élükön. Az 1239. évi betelepülés évfordulója tiszteletére, az évszázadok alatt magyarrá vált kun őseink emlékére és a kis- és nagykun települések összetartozásának erősítésére jött létre a Kunok I. Világtalálkozója. Az ezt követő, háromévente megrendezésre kerülő világtalálkozók pedig a kun identitás-tudat és hagyomány megőrzését, ápolását és továbbfejlesztését tűzte ki céljául. Megszervezésükre 2008-ban „Kun Összefogás Konzorcium” született a Bács-Kiskun Megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzatok, 32 Kiskun, 9 Nagy-kun önkormányzat, a Bács-Kiskun megyei és a Jász-Nagykun-Szolnok megyei önkormányzatok múzeumi szervezetei, a Kunszövetség, a Nagy-kun Hagyományőrző Társulás, a Kiskun Önkormányzatok Szövetsége, az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark, valamint a Kumánia Kun – Kipcsák Társaság részvételével. Közös szándékunk a tudományos, oktatási, kulturális és turisztikai célok közös megvalósítása az idehaza és a külföldön élő kun leszármazottak részvételével.

A 2009. szeptember 12-27-e között zajló első világtalálkozó eseményei kiterjednek a Kis- és Nagy-kunság, a Jász és a Délvidék településeire. Nyitó rendezvényére szeptember 12-én, Kiskunfélegyházán, záró programsorozatára szeptember 27-én, Karcagon kerül sor. A két hét alatt számos, nagyközönséget vonzó program: tudományos konferenciák, történeti kiállítások, kiadvány-bemutatók, hagyományőrző és kulturális fesztiválok, történeti előadások erősítik tovább az eddig példa nélküli kun összefogást.

Délvidéki - vajdasági programok:

Szeptember 4. Bácskossuthfalva

16:00-19:00 Multikulturális népművészeti kiállítás: Magyar, szerb, bunyevác, sváb, szlovák, ruszin népművészeti tárgyi emlékek kiállítása,

régi kun emléktárgyak és népi mesterségek bemutatása. Íjászkodás és baranta bemutató. Helyszín: Falu központja

17:00 A „Kunok kitelepülése Bácskába” c. könyv bemutatója.

A kiadványt bemutatja a szerkesztő: dr. Nagy Molnár Miklós, a karcagi Györffy István Nagy-kun Múzeum igazgatója. A tavasszal megjelent könyv a 2006. évi Karcagon rendezett tudományos konferencia anyagát közli. A konferencia az egykori nagy-kunságiak 220 évvel ezelőtti Bácskába történő kitelepülésének körülményeit dolgozta fel. A tudományos konferencián többek között a MTA Néprajzi Kutatóintézetének munkatársa, a szolnoki Damjanich János Múzeum történész és néprajzos munkatársa, valamint a bácskossuthfalvi általános iskola igazgatója, Nagy Tibor történelem tanár tartott előadást. Az elhangzott előadások közül kettő a Nagy-kunság 18-19. századbéli állapotáról, a társadalmi folyamatokról szólt. Rávilágított arra, hogy végül is mi készítetett számos kunsági atyafit a felkerekedésre és a Bácskában való letelepedésre. Két előadás pedig a kitelepülés folyamatáról, illetve a nagy-kunsági és a bácskai települések kapcsolatrendszeréről szólt, hogyan élték meg az itt maradtak ezt a folyamatot, ezt a népességmozgást. A kiköltözöttek hogyan élték meg az ottani körülményeket, hogyan illeszkedtek be környezetükbe. Az ötödik előadás Moravica kialakulásáról és történetéről szólt. A kötetet több színes fotó illusztrálja, amelyek a bácskossuthfalvi református templom belsejét mutatják be. Emellett láthatók azoknak az úrasztali edényeknek a képei is, amelyeket még Karcagról és Kunmadarasról vittek magukkal a megtelepülők. A bácskossuthfalvi templom és az úrasztali edények mellett a könyv bemutatja még a feketícsi templomot és annak úrasztali edényeit is. A kötet mellékletében ugyancsak látható a bácskossuthfalvi Kossuth szobor képe is. Helyszín: Művelődési Ház Nagyterme (Iskola utca 2.)

18:00 „Isten hozta kedves vendég” turisztikai bemutató a Moravica

Értelmiségi Fórum klubhelyiségében (Szent István utca 20.).

20:00-22:00 Ünnepi köszöntők és az emlékszalagok elhelyezése a Kunok I. Világtalálkozója alkalmából, utána részletek az István a király című rockoperából.

Előadja a Túrkevei Ifjú Tehetségek társulata (Magyarország). Helyszín: Falu központja.

22:30 White Noise együttes koncertje a Club Caféban.

Szeptember 5. Bácskossuthfalva

9:00 – 12:00 Hagyományos szüreti felvonulás

9:00 – 13:00 Paprikásfőző és pogácsasütő verseny a Club Café-ban

9:30 Terménykiállítás (szőlőpréselés, gyümölcs-, méz-, bor- és pálinkakóstoló)

10:00 Terményszentelés-

közreműködik a Református Kórus

17:00 – 19:00 Ünnepi folklór műsor a falu központjában

20:00 – 24:00 Matchbox beatzenekar (Karcag) és a Bara Party (Ada) koncertje, helyszín: Club Café

Szeptember 20. Pacsér

10:00 Díszülés a meghívott települések és a magyarországi képviselőkkel. Ebéd a díszülés után

Bácsfeketehegy

-13:00-14:00 Gyülekezés a Bácsfeketehegyi Kultúrotthonban a délvidéki települések és a magyarországi vendégek számára

-14:00 Kun jellegű kiállítás megnyitása, üdvözlő beszédek.

- Rövid kunismertető Kórizs József helytörténész és Nagy Tibor történész összeállításában.

- 15:00 Birkapaprikás főzőverseny

- 17:00 Kultúrműsor a színházteremben. A Soma Amatőr Társulat bemutatja Klein Magdolna Redemptiós ballada című darabját, valamint a délvidéki kun települések 20-20 perces műsort mutatnak be.

- 19:00 Vacsora a vendégek számára
Rendező: Bácsfeketehegy - Bácskossuthfalva - Pacsér - Piros

A Világtalálkozó megnyitójára szeptember 12-én Kiskunfélegyházán kerül sor, ennek programja:

- 10:00 Kossuth utcai színpad: Kunok I. Világtalálkozója - ünnepélyes megnyitó
 - Zászlós lovas kun vitézek felvonulása, Kazah néptáncsoport műsora, Kun Íjásverseny megnyitó
 - 11:00 – 16:00 A város több helyszínén kialakított pályáknál Kun Tradicionális Íjásverseny
 - 13:00 – 15:00 Kossuth utcai színpad: Kun települések népzenei néptánc együttesének, művészeti csoportjainak bemutatkozó műsora. Kunos kuntalan – kun települések bemutatkozása
 - 15:00 Kossuth utcai színpad: Libafesztivál – főzőverseny, liba szépségverseny eredményhirdetése.
 - 17:00 Kossuth utcai színpad: Kun íjásverseny eredményhirdetése
 - 18:00 Kossuth utca: Kun Felvonulás hagyományőrző csoportok, néptáncosok részvételével a Kiskun Múzeumig
 - 16:00 Kiskun Múzeum: A „Kun-kép régészeti konferencia 2008” előadásainak összefoglaló tanulmánykötetének bemutatója
 - 19:00 Kiskun Múzeum: „Kiskunsági kunok régészeti emlékei” c. kiállítás megnyitója
 - 19:30 Kiskun Múzeum: KISKUN MENYEGZŐ – hagyományőrző gasztronómiai program sok látványossággal, vígassággal, zené-

el, tánccal, kazah néptánc csoport műsora.

A rendezvénysorozat záró ünnepségét szeptember 27-én Karcagon tartják meg.

Erzsébet liget, Zuglóger: “Kunok útján” - mini tanösvény gyermekeknek
 - V. Kun Hagyományok Napja
 - II. “A letelepedéstől napjainkig”
 - Karcagi Öregdiákok és elszármazottak találkozója

Református templom: - Ökumenikus istentisztelet,
 - Kunok I. Világtalálkozásának záró ünnepsége
 - Kovács Szilárd orgonaművész hangversenye,
 - Karcagi Szimfonikus Zenekar műsora
 Rendező: Karcag Városi Önkormányzat, Református Egyházközség, Katolikus Egyházközség, Baptista Gyülekezet, Déryné Művelődési és Ifjúsági Központ.

borka

KUN MIATYÁNK

Bizim atamiz, kim szin kökte,
 Szentlenszin szenin adin,
 Düszsün szenin künglün
 Necsik kim jerde alaj kökte,
 Bizim ekmegimizni ber bizge бүтбүтүн күнде,
 Ilt bizim minimizni,
 Necsik kim biz de ijemiz bizge өтрү kelgenge
 Iltme biz ol zsamanga
 Kutkar bizi ol zsamannan
 Szen barszin bu күесли bu csin ijgi Tengri
 Amen

Mándoky Kongur István nyomán

(Mándoky Kongur István a Kun Miatyánk fennmaradt különféle változatait összevetette a törökségi megfelelőivel és rekonstruálta a kun nyelv hangalakját. A Kun Miatyánk, a keresztény imádság kun nyelvű fordításának kiejtés szerinti szövegét írtuk le.)

Értesítés

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a

Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a “Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.)

Továbbra is várjuk írásaikat, receptjeiket a:
feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

szerk.

T R E N D I

SZÉPSÉG TIPPEK A VILÁGBÓL

Bársonyos bőr, fénylő hajzuhatag, üde bőrszín – a világ minden pontján erre vágnak a nők. Nincs olyan szeglete a földnek, ahol ne léteznének házi specialitások a szépségápolásra és a regenerálódásra.

Az összeállításunkban szereplő hatóanyagok többségét a kozmetikai világcégek is előszeretettel használják, ezért ha nem szeretnél otthon kencéket keverni, nézd meg a drogériában, hogy mely termékek tartalmazzák az adott növényt, gyümölcsöt, zöldséget vagy olajat.

Filter a szemre

Az angolok nem csak kortyolgatni szeretik a teát, de szépségük ápolására is használják. A leforrázott teafiltert kihűlés után berakják a hűtőszekrénybe éjszákára, majd másnap reggel rögtön ébredés után néhány percre lecsukott szemhéjukra helyezik. A hideg filter ugyanis megnyugtató a kevés alvás okozta szemduzzanatot.

Thaiföld – Tamarindus-fürdő

A helyi nőknek eszükbe sem jut tetőtől-talpig beszappanozni magukat. Szívesebben vesznek egy fürdőt, amelyhez a tamarindusfa előzőleg kiszárított, kipréselt majd leforrázott virágát használják. (A virágból Európában például lekvárt is készítenek, ami enyhe hashajtó hatású.)

Ha szeretnéd kipróbálni, érdeklődj a kertészetekben vagy a gyógynövényboltokban! Szintén a thaiföldi nők praktikája a szépfényű, sötét szemöldök ápolására az un-chan növény. A kék növény kipréselt levét kenik rá, és ezt már az újszülötteknél is alkalmazzák.

Latin-Amerika-avokádóval

Hajápolás

A valódi latin szépségek avokádóval ápolják a hajukat. Az érett darabokat szétnyomják, az így kapott pépet pedig felviszik a hajukra, majd egy órán át hagyják hatni. Ezután leöblítik, és megszokott samponjukkal megmossák a hajukat.

Dél-Afrika – Aloe minden mennyiségben

A dél-afrikai nők rajonganak az aloe veráért, amit nálunk leginkább az érzékeny bőrűek kedvelnek. A növény leveleiből kinyert kocsonyás anyagot, vagyis gélit a szépségipar is használja sokoldalú ápoló és nedvességpótló hatása miatt. Nem csak lágyabbá varázsolja a bőrt, hanem elősegíti a hámosodást és bőrynugtató hatása is van.

Ajánlott olyan aloés termékek közül válogatni, amelyek nem tartalmaznak illat- és színezőanyagokat, valamint alkoholt sem.

Görögország – Homokból építenek

A görög nők a természetet hívják segítségül. Tengeri homokból készítenek testpeelinget, méghozzá úgy, hogy bedörzsölik a testüket olajjal, majd lépésről lépésre befedik bőrfelületüket homokkal. Ezután megmártóznak a tengervízben vagy letusolnak. Ám vigyázat! Mindez a bőrt nagyon fényérzékennyé teszi, ezért extra gondoskodást igényel utána, ami a fokozott napvédelemre is vonatkozik.

Japán – Forró fürdő

Japánban a vizet a test és a lélek energiaforrásának tartják. Kedvelt elfoglaltságuk a forró forrásaikban való fürdőzés, ami testi-lelki felüdülést jelent. A száraz bőrt egy durva szövésű pamutkendővel dörzsölik végig, majd lezuhanyoznak, ezután pedig megmártóznak a forró vízzel teli kádban. Ha követni szeretnéd őket, fokozatosan szoktasd magad a forró vízhez és ne maradj tovább benne 10 percnél.

Brazília – Bőrynugtató jojoba

Az állandó magas hőmérséklet miatt a brazil nők mindent elkövetnek az izzadás ellen, ezért is tartják fontosnak, hogy sose legyen rajtuk egyetlen kósza szőrszál sem.

Hogy bőrüket a sűrű borotválás és az egyéb szőrtelenítési eljárások után megnyugtassák, az ásványi anyagokban és E-vitaminban gazdag jojobát hívják segítségül. A jojobaolaj nálunk is kedvelt kozmetikai alapanyag, mert kedvező tulajdonságai nagyon hasonlítanak a bőrben található olajok összetételéhez.

Franciaország – Borterápia

A franciák sportja a borivás, így nem csoda, hogy kedvenc foglalatosságukat már a wellness területén is alkalmazzák. Kúra keretében mézzel dúsított borfürdőt vesznek, és ledarált szőlőfürtökkel radírozzák bőrüket. A szőlőmag hatóanyagait tartalmazó kozmetikai szerekekkel otthon is ápolják bőrüket. A vinoterápia már néhány itthoni wellness-szállodában is igénybe vehető.

Indonézia

Az indonéziai nők szívesen ápolják bőrüket kókusszal. Íme a hozzávalók: fél kókusz kivált belseje, fél reszelt sárgarépa és két teáskanál zselatin.

Első lépés: kend a bőrrödre a kókuszpépet, majd egy felmelegített, nedves törülközővel óvatosan töröld le. Második lépés: keverd péppé a reszelt sárgarépát és a zselatint, majd vidd fel a bőrrödre. Húsz perc elteltével tusolj le!

Fekete Tímea

ZENEI ROVAT

DUDA

I. rész

A duda több nádnyelves sípot magában foglaló összetett fúvós hangszer, melynek folyamatos levegőpótlásáról egy felfújott tömlő gondoskodik. A tömlőt a hangszerjátékos a tüdejével vagy fújtató segítségével tölti meg levegővel, az állandó szélnyomást és ezzel a folyamatos hangerősséget karjának szorításával biztosítja. A duda különböző sípjai részben dallamjátékra, részben a folytonosan bűgő kíséreshang, a burdon előállítására szolgálnak. A duda az ókortól napjainkig Európában, a Közel-Keleten, Észak-Afrikában elterjedt sokféle felépítésű és elnevezésű dudaszerű hangszer gyűjtőfogalma, szűkebb értelemben a magyar duda, a Kárpát-medencében használt népi hangszer elnevezése.

Leírása:

A tömlő

A duda tömlője egy légmentesen zárt, bőrből varrott, vagy azt helyettesítő anyagból készült zsák. Leggyakrabban kecske- vagy báránybőrből, néhol kutyabőrből készül. A tömlőformát vagy szabásminta alapján varrják össze, vagy egyben nyúzzák le a bőrt, hogy az természetes zsákformát képezzen.

A bőrt vagy sózással, timsó és konyhasó keverékével készítik ki, ilyen módon szőrös tömlő készíthető, vagy mészbe téve leluгоzzák a szőrt, ezután glicerinnel és olajjal kezelve tömítik a pórusokat. A szőrös tömlőt szokás kifordítani, hogy a szőrök befelé álljanak. A tömlő gyakran szövetanyagból varrott külső borítást, öltözetet kap.

A tömlőre épülnek rá a hangszer különböző feladatot ellátó részei, mint az emlő, az esetleges fújtató, a dallam-síp és a burdonsípok. Ezeket az alkatrészeket vagy a bőrszákon erre a célra vágott nyílásokba illesztett toldalékokhoz csatlakoztatják, vagy pedig a „tömlőre nyúzott” állatbőr természetes módon adódó nyílásait, a nyak, a lábak csontjait használják e célra.

Levegőellátás

A duda emlője egy fából esztergált csövecske, a tüdővel történő levegőbefúvást szolgálja. Gyakran tartalmaz egyszerű bőrszelepet, hogy megakadályozza a levegő visszaáramlását a zenész lélegzetvételekor, ha ez hiányzik, a hangszerjátékos a nyelve hegyével zárja el szükség esetén a befúvónyílást. A 16. századtól kezdve a levegőpótlást sok esetben fújtatóval biztosítják, aminek nemcsak az az előnye, hogy a zenész tüdejét mentesíti a levegőbefúvás munkájától, hanem egyben hűvösebb, szárazabb levegőt adagol a sípokba, ami megbízhatóbbá teszi működésüket, jó hatással van az érzékeny nádak élettartamára. Erre a célra a kovácsfújtatóhoz hasonló eszközt használnak. A dudás ezt a jobb felkarja alá szíjazza, és felsőtestéhez nyomkodva tud vele levegőt pumpálni. A sípok megszólaltatásához szükséges állandó szélnyomást a zenész úgy biztosítja, hogy a tömlőt átkarolja, és állandó erővel magához szorítja.

Kaszás Éva
zenepedagógus

FECSKETOLL

PAPRIKA JANCSI

Ő az élet bohóca,
emberi sors cirkusza.
Játszik vele könyörtelen,
ugra-bugrál az érzelem.

Olyan vidám ábrázata,
mintha neki mindegy volna,
puszit-e vagy pofont kapott,
orcája az ütéstől sajog.

Lába, keze dróton ugrál,
és keservesen sírdogál.
Üvegszemek mélyén pislog
az eldugott szomorú titok.

Titkolja, hogy bú emészti,
vidámságát csak színleli.
Kicsúfolják, kinevetik,
ha tehetik, elkerülik.

Szökken egyet, bukfacezik,
pedig gondok emésztek.
Kívül színes, bohócingben,
gyászban jár az életben.

Neve röviden csak ennyi,
világhírű Paprika Jancsi.
Nem tudni, hogy ki is Ő,
de mint gomba ezrivel nő.

Élnek sokan ilyen emberek,
kiknek egyik szeme sír, másik nevet.
Úgy tűnik, hogy élettelenek,
pedig nagyon is sokat látnak és éreznek.

Bácsi (Vajda) Sára

LÁTNIAKAROK

Látni akarok a ködbe
az örvénylő vad felhőkbe
a víz alá, a tűz közé
tudjam mi az enyém, övé.

Tudni akarom az utat,
amely a ködön át mutat
a villámokat a felhőket
és a szép szelíd mezőket.

Látni akarom a jövőt
látni, hallani az időt,
tudni, mi lesz holnap után
élet- e vagy halál csupán.

Kérni akarom a sorsom
enyhe ítéletet mondjon
vihar maradjon csak ott fenn
békességet tudjak itt lenni.

Legyek őrzője a szépnek
csodálója a kék égnek
rettegője a viharnek
biztatója önmagamnak.

Révész Eta néni

ANYAKÖNYVI HÍREK

Stojanović Anđe **rod.** **Dapčević** augusztus 6, 75 évében
Radović Jelka augusztus 11, 86 évében
Maráz Károly augusztus 19, 86 évében
Orosz Lídia **szül.** **Beszteri** augusztus 23, 80 évében
Dr. Krisztián Géza augusztus 25, 56 évében
Papp Julianna **szül.** **Vajda** augusztus 30, 67 évében
Losonci Ilona **szül.** **Kéri** szeptember 1, 77 évében
Özv. Vass Miklósné **szül.** **Braskó Julianna**
szeptember 1, 74 évében

Banović Ratko és Violeta kislányuk
ĐURĐINA

Horvat Lajos és Lídia kislányuk
ANDREA

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

XXXVIII. Bácsfeketehegyi Szüret

2009. szeptember 12. (szombat):

9 – 13 óráig:

A bácsfeketehegyi néptáncsoportok
hagyományos
zenés - dalos - táncos szüreti felvonulása.

18 órakor:

**SZERÉMSÉGI ÉS DÉLBÁCSKAI
MAGYAROK BÁCSFEKETEHEGYEN**
Szerémségi, Délbácskai, és bácsfeketehegyi
néptánc-
és énekcsoportok, zenészek, színészek és
versmondók műsora a bácsfeketehegyi
színházteremben.

Szeretettel várjuk!

A bácsfeketehegyi Feketics Művelődési Egyesület